

पुणे विद्यापीठ

H₁N₁ Virus (Swine Flu)

हा H₁N₁ विषाणुमुळे होणारा आजार आहे.

सदर आजार संसर्गजन्य असून इतर फल्यूप्रमाणे हवेवाटे पसरतो. रुग्णाच्या शिंकण्याने, खोकल्याने विषाणू हवेत पसरतात व जवळ असलेल्या व्यक्तीला (अंदाजे २ मीटर) हा संसर्ग होण्याची शक्यता सर्वात जास्त असते. तसेच संसर्ग झालेला हात नाका-तोंडाजवळ गेला किंवा लावला तरी संसर्ग होऊ शकतो.

लक्षणे : घसा खवखवणे, नाकातून पाणी येणे, खोकला, ताप, डोकेदुखी, सांधे व स्नायूदुखी इ. त्याची मुख्य लक्षणे आहेत. क्वचित मळमळ, उलट्या व जुलाब होतात.

उपचार व : वरील लक्षणे असलेल्या रुग्णाने घरी राहणेच पसंत करावे.

दक्षता

विश्रांती व भरपूर पाणी अथवा द्रव पदार्थ घ्यावेत.

खोकताना, शिंकताना टिशू पेपर वापरावा व वापरल्यावर तो नष्ट करावा.

हात साबण व पाण्याने स्वच्छ धुवावेत.

आपल्या नातेवाईकांना व मित्रांना याबाबत माहिती द्यावी.

डॉक्टरांशी संपर्क साधून त्यांच्या सल्ल्याप्रमाणे औषधे घ्यावीत.

दम लागल्यास अथवा ३ दिवसापेक्षा जास्त दिवस ताप असल्यास त्वरीत डॉक्टरांशी संपर्क साधून तपासणी करून घ्यावे.

निरोगी व्यक्तींपासून रुग्ण व्यक्तीने लांब रहावे.

नाकातोंडावर खोकताना, शिंकताना मास्क ठेवावा.

प्रतिबंध : रुग्ण असलेल्या व्यक्तींपासून लांब रहावे.

नाक व तोंडाला हात लावू नयेत.

हात साबण व पाण्याने स्वच्छ धुवावेत.

गर्दीच्या ठिकाणी फार वेळ थांबू नये.

योग्य झोप, विश्रांती, समतोल आहार व नियमित व्यायाम करून रोग प्रतिकारशक्ती वाढवावी.

डॉ. दीपक फाल्गुने, एम.डी., पीएच.डी.

समन्वयक व वैद्यकीय अधिकारी

पुणे विद्यापीठ, पुणे ७.